

marec – apríl 2012

OECD V SKRATKE

Informačný dvojmesačník Stálej misie Slovenskej republiky pri OECD v Paríži

Číslo: 11 Ročník: 2

Vážení spolupracovníci,

obdobie obsiahnuté v tomto dvojmesačníku znamenalo predovšetkým zmenu v Slovenskej republike. Pri rozpracovávaní a realizovaní Programového vyhlásenia vlády SR, Stála misia SR pri OECD chce byť relevantným príspevkom k formulovaniu opatrení vedúcich ku konsolidácii verejných financií. Hlavným výstupom OECD za rok 2012 bude smerom k SR Ekonomický prehľad SR 2012 s plánovanou prezentáciou v Paríži (október 2012) a následne na Slovensku. Takisto chceme prispieť k hľadaniu riešení zameraných na vytváranie zamestnanosti, realizáciu prorastových opatrení a štrukturálnych reforiem smerujúcich k udržateľnému a inkluzívnemu hospodárskemu rastu a vyššej konkurenčnej schopnosti hospodárstva SR. Stála misia bude prednostne sledovať na pôde OECD agendu súvisiacu s prierezovými viacročnými strategickými otázkami EÚ relevantnými pre SR, akými sú prieniky s: 1) nastavením politík v rámci viacročného finančného rámca na roky 2014-2020 (predovšetkým politika súdržnosti, politika zamestnanosti); 2) realizáciou cieľov stratégie Európa 2020 (pokračovaním aktívnej participácie SR na medzinárodných komparatívnych hodnoteniach systému vzdelávania v rámci OECD, sledovaním odporúčaní pri nastavovaní inovačnej politiky, regulačného prostredia SR, prieniku politík zeleného rastu do ostatných sektorových politík); 3) so stabilizáciou finančného prostredia (stabilizácia situácie v eurozóne); 4) opatreniami zameranými na zvyšovanie energetickej bezpečnosti a efektívnosti na pôde Medzinárodnej energetickej agentúry a Agentúry pre jadrovú energiu (realizáciou odporúčaní Prehľadu energetickej politiky SR z roku 2011); 5) so zvyšovaním transparentnosti a komplexnosti kapacity systému poskytovania rozvojovej pomoci SR (aktívna participácia SR na tvorbe Rozvojovej stratégie OECD a na formovaní a implementácii záverov Štvrtého fóra na vysokej úrovni k efektívnosti rozvojovej pomoci v juhokórejskom Busane v decembri 2011).

Dobrou správou pre spoluprácu Slovenska s OECD je, že Koordinačný výbor pre pôsobenie SR v OECD schválil projekty na rok 2012 a môžu sa začať realizovať. Výzva na predkladanie projektov na ďalší rok bude vypísaná už na jeseň roku 2012. Dôvodom je predovšetkým zohľadnenie termínového rámca prípravy plánu práce výborov OECD, ktorý tak umožní aj plánovanie ich kapacít na spoluprácu so SR.

Život v OECD priniesol v tomto období dve významné zasadnutia – oslavy 50. výročia založenia Rozvojového centra OECD a zasadnutie Výboru pre environmentálnu politiku na ministerskej úrovni. Jeho zasadnutie bolo dôležité aj vo svetle prípravy svetového samitu pre trvalo udržateľný rozvoj Rio+ 20.

Nateraz organizácia žije agendou prípravy zasadnutia Rady OECD na ministerskej úrovni (MCM). Jej výstupmi by mali byť tri zásadné dokumenty, ktorými sú Stratégia zručností, Stratégia presadzovania rodovej rovnosti v oblasti vzdelávania, zamestnanosti a podnikania, ako aj Stratégia OECD pre rozvoj. Za významné považujem schválenie spustenia projektu Nové prístupy k ekonomickým výzvam, ktorý bude zameraný na vyhodnotenie záverov z globálnej finančnej a hospodárskej krízy so snahou načrtnúť riešenia pre dosiahnutie dlhodobého inkluzívneho a udržateľného rastu.

Vážení spolupracovníci, stála misia v tomto čísle dvojmesačníka prináša rozhovor s predstaviteľmi Depozitnej knižnice OECD v Bratislave, čím chceme zároveň upriamiť i Vašu pozornosť na využívanie možností, ktoré poskytuje.

Vážené kolegyně, kolegovia, teším sa na pokračovanie našej spolupráce.

Ingrid Brocková
veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD

Strategické priority a horizontálne projekty OECD

Cleangovbiz

OECD uviedla nový horizontálny projekt Cleangovbiz (www.cleangovbiz.org), ktorého podnet sa viaže k ministerskému zasadnutiu Rady v roku 2010, kde predsedajúce Taliansko navrhlo vyhlásenie ministrov k boju proti korupcii a integrite. Impulzom pre tento projekt boli okrem toho i viaceré občianske hnutia v mnohých krajinách, ktorých cieľom bolo vyjadriť nespokojnosť so súčasným stavom nerovnosti, korupcie a klientelizmu v spoločnosti. Projekt je pod patronátom zástupcu generálneho tajomníka Bouchera a zahŕňa celkovo 18 oblastí zo súčasnej agendy OECD, pričom jeho cieľom je komplexné pokrytie problematiky boja proti korupcii v širšom zmysle slova (vrátane oblastí, akými sú korporátne riadenie, exportné úvery a ostatné dohovory a smernice OECD). Uvedený nástroj má poskytnúť súhrn existujúcich nástrojov OECD v jednom balíku, aby ho členské a nečlenské krajiny OECD mohli použiť aj pri svojom hodnotení. Tento nástroj len sumarizuje existujúci stav v OECD a nezavádza pre členské krajiny nové záväzky alebo smernice. Jeho zámerom je predovšetkým zvýšiť povedomie o potrebe systematického boja proti korupcii, ktorá má výrazne negatívne vplyvy na ekonomický rast krajín.

Rozvojová spolupráca

V Paríži sa začiatkom apríla uskutočnilo **zasadnutie Výboru pre rozvojovú pomoc na úrovni vyšších úradníkov (DAC Senior Level Meeting)**. Na programe zasadnutia boli témy, ktoré sa týkali plnenia miléniových rozvojových cieľov a prípravy rozvojovej architektúry po roku 2015, vrátane načrtnutia prípravy ďalších globálnych rozvojových cieľov, implementácie záväzkov z Busanu a prípravy stratégie OECD pre rozvoj, ktorá by sa mala zaradiť medzi priority a kľúčové aktivity výboru. V súvislosti s blížiacim sa samitom Rio+20, delegáti zasadnutia prerokovali text vyhlásenia výboru, ako aj ďalšiu spoluprácu s Rozvojovým programom Organizácie spojených národov (UNDP). Závery zasadnutia potvrdzujú vedúce postavenie výboru v medzinárodnej rozvojovej komunite, formujú smerovanie rozvojovej pomoci na ďalšie obdobie, s výhľadom po roku 2015. **Všetky tieto skutočnosti budú mať vplyv aj na politiku a implementáciu rozvojovej pomoci na Slovensku.**

Podľa D. Messnera z Nemeckého inštitútu pre rozvojovú spoluprácu (German Development Institute) musia mať nové miléniové rozvojové ciele širší záber a globálny charakter, pričom majú byť zacielené na odstraňovanie chudoby, zelený rast, trvalo udržateľný rozvoj a výzvy v oblasti energetiky. Ďalej sa musia zamerať na zabezpečenie rovnosti a zabránenie upadnutiu krajín do „middle-income trap“. J. Vandemoortele, nezávislý expert pôsobiaci vyše 30 rokov v inštitúciách Organizácie spojených národov, považuje za kľúčové zamerať sa najskôr na proces tvorby **post-miléniových rozvojových cieľov** a následne na ich obsah. Ciele musia byť presné, merateľné a jasne definované. Mechanizmus pre tvorbu post-miléniových rozvojových cieľov by mal odrážať nové rozvojové výzvy. Pri ich tvorbe je potrebné prepojenie rôznych medzinárodných fór – G20, Rio+20, Busan. Globálne miléniové rozvojové ciele by nemali platiť iba pre rozvojové krajiny, ale aj pre krajiny OECD. **Pri riadení celého procesu je kľúčová úloha Organizácie spojených národov.**

V nadväznosti na závery 4. fóra na vysokej úrovni k efektívnosti rozvojovej pomoci v Busane je **hlavnou úlohou OECD napomôcť implementácii schválených záväzkov**. Najdôležitejšími sú vytvorenie platformy Global Partnership for Effective Development Co-operation a definovanie mechanizmu pre globálny monitoring plnenia záväzkov. Oba záväzky majú byť splnené do júna 2012. Post-busanský proces musí byť úzko koordinovaný s inými medzinárodnými procesmi (G20, Rio+20), mal by byť čo najviac zjednodušený a dôraz by mal byť presunutý na výsledky v rozvojových krajinách, kde by mal hlavnú úlohu zohrávať Rozvojový program Organizácie spojených národov (UNDP) so svojimi pobočkami. Vodcovstvo OECD by malo byť v oblasti transparentnosti a predvídateľnosti pomoci, zacielení na výsledky, využívaní systémov krajín, v oblasti pomoci pre krajiny s nedostatočným prísunom oficiálnej rozvojovej pomoci a pri budovaní efektívnych inštitúcií.

Za pokrok možno považovať diskusiu o trvalo udržateľných cieľoch, o ktorých ešte nedávno skupina ¹G77 nechcela vôbec počuť. Najdôležitejším elementom však zostáva

	implementácia Rio záväzkov na úrovni partnerských krajín. Problematickým bodom v medzinárodných diskusiách je chápanie konceptu zeleného rastu rozvojovými krajinami ako konceptu importovaného rozvinutými krajinami, preto je nimi aj odmietaný. Mexiko, ako predsednícka krajina G20, apelovalo na OECD, aby sa snažila viac vysvetliť kompromisy uvedeného konceptu. Mätúcou je aj terminológia používaná OECD (green growth) a Organizáciou spojených národov (green economy).
Spolupráca so Skupinou G20	Skupina G20 požiadala OECD o vypracovanie sektorových správ pre problematiku zeleného rastu v sektoroch poľnohospodárstva, obchodu, energetiky a rozvojovej spolupráce . Jednotlivé správy by mali byť hotové do samitu G20-ky v mexickom Los Cabose.
Trvalo udržateľný rozvoj	<p>OECD pripravila dve vyhlásenia smerom ku Konferencii Organizácie spojených národov pre trvalo udržateľný rozvoj Rio+20. Jedným z nich je vyhlásenie ministrov životného prostredia prijaté na zasadnutí Výboru OECD pre environmentálnu politiku na ministerskej úrovni (29. – 30. marca 2012). Druhým je vyhlásenie Výboru pre rozvojovú pomoc. Text vyhlásenia Výboru pre rozvojovú pomoc niektoré krajiny vnímajú ako príliš zameraný na environmentálny pilier trvalo udržateľného rozvoja a vidia potrebu väčšej koherentnosti s vyhlásením ministrov životného prostredia.</p> <p>OECD bude v Riu zastupovať generálny tajomník A. Gurría.</p>

Sektorové politiky

Ekonomika	<p>Generálny tajomník OECD A. Gurría koncom marca v Bruseli zverejnil ekonomickú hodnotiacu správu „Economic Survey“ eurozóny a EÚ.</p> <p>Podľa OECD sa zatiaľ nepodarilo stabilizovať situáciu v eurozóne a zavedené mechanizmy (Európsky fond finančnej stability, Európsky stabilizačný mechanizmus) finančné trhy dostatočne nepresvedčili. OECD preto apeluje na urýchlené riešenie krátkodobých priorít (Grécko, navýšenie zdrojov Európskeho fondu finančnej stability/Európskeho stabilizačného mechanizmu, rekapitalizácia bánk) a výziev v dlhodobom horizonte – hlavne na politický aspekt Európy (demokratické princípy a legitímnosť) a na implementáciu štrukturálnych reforiem. Kombinácia fiškálnej konsolidácie a oddľžovania bankového sektora môžu zabrzdiť hospodársky rast, a preto je implementácia prorastových štrukturálnych reforiem nevyhnutná, o to viac v menovej únii. OECD tiež podporuje zmeny v inštitucionálnom riadení eurozóny.</p> <p>V prípade Európskej únie sa OECD zamerala na štrukturálne politiky jednotného trhu. Pokrok v oblasti budovania jednotného trhu je podľa OECD slabý a za kľúčové považuje napredovať v reformách, ktoré podporia hospodársky rast, t.j. inovácie, podnikateľské prostredie. OECD v správe analyzuje aj výhody zjednotenia zdaňovania právnických osôb a nepriamych daní. Opatrenia na trhu práce sú kľúčové, nakoľko Európska únia zažíva markantný nárast nezamestnanosti. Mobilita práce v rámci EÚ môže podporiť zamestnanosť. Jednotná imigračná politika môže vzhľadom na demografické zmeny prispieť k prílevu kvalifikovaných pracovníkov.</p> <p>Hlavný ekonóm OECD P. C. Padoan prezentoval 29. marca 2012 ekonomický výhľad vývoja siedmich najväčších ekonomík. V prvej polovici tohto roka dochádza k posilneniu ekonomického oživenia, pretrvávajú však rozdiely v regiónoch sveta. USA zaznamenávajú momentálne lepšie ekonomické výsledky ako eurozóna, a navyše aj v rámci eurozóny sú rozdiely medzi výkonom jednotlivých ekonomík. Negatívne riziká výhľadu, hoci zmiernené, pretrvávajú. Podľa OECD je obnovenie ekonomického rastu</p>
------------------	---

	<p>naďalej závislé od implementácie správnych politík. Predpokladom hospodárskeho oživenia je podľa organizácie fiškálna konsolidácia v kombinácii s realizáciou štrukturálnych reforiem. V niektorých krajinách sú už viditeľné krátkodobé efekty. Podľa OECD jednotlivé krajiny majú obrovský rastový potenciál z implementácie štrukturálnych reforiem (aj napriek krátkodobým vynaloženým nákladom). V eurozóne je potrebné navýšiť krízové zdroje a posilniť finančný sektor hlavne prostredníctvom rekapitalizácie bánk. Štrukturálne reformy môžu tiež zohrať kľúčovú úlohu pri opätovnom nastolení rovnováhy.</p>
<p>Energetika</p>	<p>Na spoločnom zasadnutí Stálej skupiny pre ropný trh a Stálej skupiny pre núdzové otázky Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA) 29. marca 2012 boli hlavnými prejednávanými témami vývoj na ropnom trhu, program práce a rozpočtu na roky 2013 - 2014 a seminár o financializácii ropných trhov so zameraním na špekulatívne obchody a tvorbu cien. V rámci zasadnutia Stálej skupiny pre núdzové otázky boli hlavnými bodmi plnenie povinných záväzkov zásob ropy, hodnotenie núdzovej pripravenosti vybraných členských krajín, príprava šiesteho bezpečnostného cvičenia členských krajín (ERE6), hodnotenie plnenia odporúčaní na zlepšenie núdzovej pripravenosti v medziobdobí Belgicka a Portugalska a hodnotenie Líbyjskej kolektívnej akcie. Členské krajiny informovali o situácii o vývoji na svojich energetických trhoch v súvislosti s možným uvalením embarga EÚ na dovozy ropy z Iránu od 1. júla 2012. Najväčšie problémy avizovali Španielsko, Grécko, Taliansko, Japonsko a Južná Kórea. Na seminári venovanom problematike financializácie (špekulatívne transakcie) ropných trhov vystúpili predstavitelia akademickej pôdy, ako aj zástupcovia spoločností z energetického sektora. Prednášajúci sa zhodli v názore, že na zabránenie špekulatívnym obchodom je potrebná väčšia regulácia. V rámci zasadnutia sa uskutočnili záverečné hodnotenia pripravenosti Francúzska, Švajčiarska a Holandska na núdzové situácie, tzv. <i>Emergency Response Review</i> (ERR). Pre informáciu boli predložené vyplnené ERR dotazníky Fínska, Nemecka a Švédska. Niekedy v máji 2012 (termín sa zo zrejmých dôvodov nemôže oznámiť vopred) sa uskutočnia bezpečnostné cvičenia ERE6 určené pre hlavné mestá. Hlavným cieľom je preveriť schopnosť rýchlej a efektívnej reakcie mechanizmov členských krajín a spoluprácu medzi nimi a IEA, preveriť schopnosti členských krajín v krízových situáciách a vyskúšať simuláciu krízového plánu IEA. 28. júna 2012 sa uskutoční bezpečnostné cvičenie len pre delegátov Stálej skupiny pre núdzové otázky jednotlivých členských krajín IEA.</p> <p>K hlavným prejednávaným bodom 124. zasadnutia Riadiaceho výboru Agentúry pre jadrovú energiu (NEA) 26. – 27. apríla 2012 patrili problematika dosiahnutia udržateľného rozpočtu, hlavné oblasti pracovného programu agentúry na roky 2013 a 2014, prístupenie Ruskej federácie do NEA, aktivity NEA po havárii v jadrovej elektrárni Fukušima a vzdelávanie expertných pracovníkov v oblasti jadrovej energetiky. Prakticky všetky členské krajiny podporili prístupenie Ruskej federácie do Agentúry pre jadrovú energiu. Formálne musí byť tento návrh schválený Radou OECD. Nový návrh na dosiahnutie udržateľného rozpočtu, ktorý je založený na zohľadnení aktivít NEA týkajúcich sa jadrovej bezpečnosti a jej väzbe na jednotlivé krajiny, t.j. ako z nich konkrétne krajiny benefitujú, nenašiel dostatočnú podporu. V novom návrhu bol výrazne zvýšený ročný príspevok Ruskej federácie, a to na 580-tis. € na celé dvanásťročné prechodné obdobie. Neschválenie návrhu vyvolalo protireakciu delegáta USA, ktorý prehlásil, že pokiaľ sa nenájde konsenzus na odsúhlasenie predloženého návrhu, USA budú trvať na tom, aby sa členský príspevok Ruska (cca 320-tis. € podľa súčasného systému capacity-to-pay) nedostal do súčasnej rozpočtovej obálky na báze nulového nominálneho rastu (ZNG) a zostal mimo rozpočtu NEA. Ten istý postup zvolili Spojené štáty aj v prípade členských príspevkov Poľska a Slovinska, ktoré naďalej zostávajú mimo súčasný rozpočet NEA. Japonský delegát poďakoval predstaviteľom NEA za aktivity, ktoré agentúra vyvinula počas roku, ktorý uplynul od jadrovej nehody vo Fukušime. Na medzinárodnej úrovni NEA prehĺbila spoluprácu s Čínskou republikou a Indiou. Na vysokej úrovni pokračuje spolupráca s Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu (IAEA), s ktorou sa uskutočňujú pravidelné koordinačné stretnutia. Na zasadnutí sekretariát zhodnotil aktivity NEA v oblasti jadrovej bezpečnosti a regulácie, spracovania rádioaktívneho odpadu, vyradovania jadrových reaktorov, ochrane pred rádioaktívnym žiarením a v oblasti</p>

	jadrového výskumu a vývoja. Záverečný blok bol venovaný semináru na tému vzdelávania a školenia v jadrovej oblasti, z ktorého vyplynulo, že pre ďalší rozvoj jadrovej energetiky je dôležité zabezpečiť trvalé a kvalitné ľudské zdroje.
Investície	V rámci zasadnutia Investičného výboru OECD (20. – 23. marca 2012) sa prerokovala otázka investičných sporov medzi štátom a investorom na základe porušenia bilaterálnych investičných dohôd, uskutočnili sa prístupové rokovania s Ruskou federáciou a rokovanie o pristúpení Tuniska k liberalizačným kódom OECD. Na zasadnutí bola formálne ustanovená Poradná skupina pre investície a rozvoj (AGID) za spoluúčasti Výboru OECD pre rozvojovú pomoc. K témam prvého zasadnutia poradnej skupiny patrili otázky dôležitosti infraštruktúry v rozvojových krajinách a investičné princípy Juhoafrickej republiky. Cieľom bolo preskúmať do akej miery je investičná politika Juhoafrickej republiky konzistentná s liberalizačnými kódmi a ďalšími princípmi OECD v oblasti investícií. Dospelo sa k názoru, že investičná politika Juhoafrickej republiky nevykazuje známky porušovania princípov OECD v investičnej oblasti. Prílev priamych zahraničných investícií zohráva v hospodárstve Juhoafrickej republiky veľmi dôležitú úlohu, a to najmä v oblasti ťažobného priemyslu.
Pôdohospodárstvo	OECD vyhlásila 2. apríla 2012 výzvu na vedecké štipendiá a organizovanie vedeckých konferencií v rámci Kooperatívneho výskumného programu pre riadenie biologických zdrojov pre udržateľné poľnohospodárske systémy (CRP) na rok 2013 . K témam vedeckých štipendií a konferencií na rok 2013 patria: 1. prírodné zdroje ako výzva, 2. trvalá udržateľnosť v praxi a 3. potravinový reťazec. Posledný dátum podania prihlášky pre oba programy (konferencie i vedecké štipendiá) je 10. september 2012. Slovenská republika je členom programu CRP , preto sa výskumné ústavy rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka môžu uchádzať o vedecké štipendiá alebo organizáciu konferencií v rámci tohto programu. Viac informácií o podmienkach výzvy, ako aj formulár na predloženie žiadosti je možné nájsť na www.oecd.org/agriculture/crp . O výzve sa dočítate aj na webových stránkach stálej misie (www.oecdparis.mfa.sk) a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (www.land.gov.sk).
Priemysel	V rámci spoločného zasadnutia Výboru OECD pre priemysel, inovácie a podnikanie a Pracovnej skupiny pre malé a stredné podniky a podnikanie sa 16. apríla 2012 uskutočnil seminár na tému „zelených áut“ , resp. úlohu politiky vlád v podpore trhu s automobilmi priaznivými k životnému prostrediu. Témou bola udržateľnosť rozvoja automobilového priemyslu a výzvy pre vlády v oblasti zelených áut, bariéry na trhu – z pohľadu priemyslu aj spotrebiteľov (legislatíva, infraštruktúra) a úlohe v tvorbe povedomia spotrebiteľov. Situáciu determinuje najmä strana ponuky, pričom vlády zohrávajú významnú úlohu v stanovení podmienok prostredia, tvorbe tzv. smart grids, štandardizácii, ako aj vhodne nastavenou daňovou politikou a vytvorením podmienok pre budovanie infraštruktúry. Počas následného spoločného seminára na tému tvorby pracovných miest podnikaním a malými a strednými podnikmi bola zdôraznená úloha malých a stredných podnikov pri tvorbe pracovných miest prakticky vo všetkých ekonomikách, aj keď prínos z hľadiska hrubého domáceho produktu je pri malých a stredných podnikoch nižší, pričom najväčšie prírastky sa dosahujú najmä v sektore služieb a pri mladých firmách. OECD ďalej predstavila finálnu správu o financovaní malých a stredných podnikov za rok 2012 „ <i>Financing SMEs and Entrepreneurs: An OECD Scoreboard</i> “. K ďalším témam patrili participácia malých a stredných podnikov na svetových trhoch, zelený rast v podmienkach malých a stredných podnikov (inovácie a zamestnanosť), projekt iniciatívy rodovej rovnosti (rovnosť v zamestnanosti, vzdelaní a podnikaní), ktorého výsledky majú byť prezentované na ministerskom zasadnutí Rady OECD v máji 2012.
Územný rozvoj	Podľa publikácie OECD „ <i>Promoting Growth in All Regions</i> “ majú potenciál pre ekonomický rast všetky regióny . Publikácia, ktorá hodnotí o.i. aj región východného Slovenska , hovorí o potrebe odlišného prístupu k ekonomicky málo rozvinutým

	<p>regiónom za účelom dosiahnutia ich ekonomického rastu. Zaostávajúce regióny sú často podporované rôznymi fiškálnymi transfermi, dotáciami alebo kompenzačnými sociálnymi politikami, takéto politiky však väčšinou prinášajú slabé výsledky. Regionálna politika by sa nemala vnímať ako istá forma nevyhnutnej redistribučnej sociálnej politiky. Východné Slovensko OECD zaradila medzi regióny s potenciálom dobiehania (with catching-up potencial) a ekonomickým rastom pod celonárodným priemerom. Za základné faktory ovplyvňujúce jeho výkonnosť a potenciálny ekonomický rast organizácia považuje nízku cenu práce, ktorá stráca na významnosti z dôvodu veľkej konkurencie krajín, ako napríklad Čína, dobrú cezhraničnú spoluprácu hlavne s Poľskom a Maďarskom a aktívnu účasť na programe spolupráce EÚ a rozvoj cestovného ruchu. Medzi hlavnými prekážkami v ekonomickom raste východného Slovenska uvádza OECD nevýhodnú geografickú polohu na periférii západných trhov so spomaľujúcou obchodnou aktivitou s Ukrajinou, vysoké percento pokrytia lesmi (40%) a 52% územia spadajúceho pod NATURA 2000. Prekážkami sú aj málo rozvinutá infraštruktúra s nízkym počtom diaľnic, odliv mozgov z dôvodu nedostatočnej priemyselnej produkcie (nedostatočná spolupráca medzi privátnym a akademickým sektorom za účelom zabránenia odlivu pracovnej sily z regiónu), nepriaznivé politiky (potreba lepšieho dialógu medzi regionálnou a národnou úrovňou, identifikácie priorít regiónu a strategického plánovania).</p>
<p>Vzdelávanie</p>	<p>V apríli sa na zasadnutí Výboru pre politiku vzdelávania, o.i prediskutoval aj postup v realizácii projektu AHELO (Assessment of Higher Education Learning Outcomes). Cieľom tohto projektu je zhodnotiť schopnosti a znalosti vysokoškolských študentov a následne zosumarizované výsledky odovzdať vzdelávacím inštitúciám, vládam a ostatným, ktorí sa zoberajú vzdelávacím procesom. Do projektu je zapojených 17 krajín, buď členských krajín OECD, alebo krajín v procese prístupu do OECD, ako napr. Ruská federácia. Slovenská republika je do projektu zapojená vo všetkých troch oblastiach – generické zručnosti, ekonomika a inžinierske vzdelávanie. V súčasnosti sa realizuje štúdia uskutočniteľnosti, ktorá predchádza samostatnému projektu, o ktorom sa ešte stále rokuje. Štúdia má preskúmať rôzne prístupy, metodológie a nástroje, ktoré by mohli byť navrhnuté ako súčasť komplexného hodnotenia vysokého školstva.</p> <p>Do realizácie štúdie uskutočniteľnosti je zapojených 18 z 33 slovenských vysokých škôl (13 je verejných, 3 súkromné a 2 štátne). Veľký záujem majú študenti v ekonomických smeroch – už bolo vyskúšaných takmer 85% študentov, napr. na Technickej univerzite v Košiciach prišlo z 200 pozvaných študentov 195, v inžinierskych smeroch sa dostavilo na skúšky 65% študentov, pričom v tejto oblasti sa testovanie už skončilo. V testovaní v generických zručnostiach sa na testovanie dostavilo niečo nad 50% študentov po testovaní 40% vysokých škôl (7 zo 16). Tento záujem v porovnaní s ostatnými krajinami je naozaj pozoruhodný, veď ostatné vyspelé krajiny zúčastňujúce sa na tomto projekte majú dlhodobý nezáujem svojich študentov. Vo Fínsku sa na jedno z testovaní dostavilo iba 7 študentov.</p> <p>Pri príležitosti uvedenia štúdie realizovateľnosti sa uskutoční záverečná konferencia. Z troch štátov, ktoré sa prihlásili (Egypt, Mexiko a Holandsko) ako usporiadatelia konferencie, OECD nakoniec vybralo Holandsko. Konferenciu zorganizuje Utrechtská univerzita aplikovaných vied.</p>
<p>Životné prostredie</p>	<p>Ministri životného prostredia členských a vybraných nečlenských krajín OECD sa 29. – 30. marca 2012 stretli za jedným stolom, aby prediskutovali dosiahnuté výsledky a smerovanie environmentálnej politiky organizácie na ďalšie obdobie. Hlavnou témou ministerského zasadnutia bola implementácia zeleného rastu do národných environmentálnych politík „<i>Making Green Growth Deliver</i>“.</p> <p>Ministri prediskutovali Environmentálnu stratégiu OECD pre prvé desaťročie 21. storočia prijatú v roku 2001, ako aj budúce priority environmentálnej politiky vyplývajúce z Environmentálneho výhľadu OECD do roku 2050. Výstupom zo zasadnutia sú politické závery a príspevok ministrov životného prostredia OECD k nadchádzajúcej Konferencii Organizácie spojených národov pre trvalo udržateľný rozvoj Rio+20. Napriek tomu, že krajiny významne pokročili vo viacerých oblastiach,</p>

ciele Environmentálnej stratégie OECD pre prvé desaťročie 21. storočia neboli naplnené a je potrebná výraznejšia systémová zmena. Aktuálna finančná a ekonomická situácia predstavuje okrem rizika i výzvu pre envirorezorty a mala by pôsobiť ako katalyzátor ďalších opatrení. Vyžaduje si to spoluprácu ministrov životného prostredia s ministrami financií, hospodárstva a **integráciu inkluzívneho zeleného rastu** do celého národného hospodárstva (oblasti financií, ekonomiky, energetiky, poľnohospodárstva) a uplatnenie tzv. *whole-of-government-approach*. Podľa generálneho tajomníka OECD A. Gurríu „*zelený rast nie je jedna z ciest dopredu, ale jediná a nevyhnutná cesta dopredu*“. Ekonomický rast nie je cieľom, ale prostriedkom na zvýšenie kvality života obyvateľstva. Dôležité je zmeniť vnímanie z krátkodobého na dlhodobé a predstaviť pozitívnu víziu rozvoja na ďalšie obdobie.

Ministri vyzvali OECD, aby pokračovala v práci na **indikátoroch zeleného rastu a merania blahobytu a pokroku spoločnosti prostredníctvom iného ukazovateľa ako je doteraz používaný hrubý domáci produkt** (v ponímaní *GDP plus* v kontexte nového modelu ekonomického myslenia), na práci o cene z dôvodu nečinnosti, pozitívnych vyplývajúcich z činnosti, v prípadových štúdiách a dobrých praktikách krajín, ako aj v oblasti integrovania ekonomického a environmentálneho modelovania a rozvoja kapacít.

Počas ministerského zasadnutia Výboru OECD pre environmentálnu politiku publikovala OECD **Environmentálny výhľad OECD do roku 2050**. Cieľom publikácie je zistiť, čo môžu demografické a ekonomické trendy znamenať pre životné prostredie, ak sa svet nedohodne na zavedení prísnejšej zelenej politiky. Výhľad sa zameriava na štyri hlavné oblasti: **zmenu klímy, biodiverzitu, sladkovodné zdroje a vplyv znečistenia ovzdušia na zdravie obyvateľstva**. Tieto štyri environmentálne výzvy označil predchádzajúci Environmentálny výhľad OECD do roku 2030, publikovaný v roku 2008, ako „otázky s výkričníkom“, ktoré si akútne vyžadujú pozornosť. Podľa výhľadu je potrebné **rýchlo a komplexne konať**, aby sa predišlo významným stratám a dôsledkom nečinnosti, a to z hospodárskeho, ekologického i ľudského hľadiska. Napriek tomu, že v súčasnosti sú pre krajiny prioritné hlavne otázky konsolidácie verejných financií a vysoká miera nezamestnanosti, nemali by sa zanedbávať ani riešenia dlhodobých problémov v oblasti životného prostredia. Podľa OECD **buď budeme okamžite konať, alebo budeme v budúcnosti znášať vysoké náklady z dôvodu našej nečinnosti**. Jedným z riešení môže byť podľa organizácie smerovanie k zelenému rastu. Viac sa o výhľade dočítate na www.oecd.org/environment/outlookto2050.

Vonkajšie vzťahy

Štátny tajomník Ministerstva hospodárstva Ruskej federácie O. Fomichev informoval 13. apríla 2012 členov Rady OECD o **pokroku Ruska v prístupovom procese do OECD**. Zdôraznil, že **parlamentné voľby**, ktoré sa konali v Rusku v marci 2012, **zásadným spôsobom neovplyvnia negociačný proces** a ruská strana je pripravená plne sa na neho koncentrovať.

Stretnutie s členmi Rady sa uskutočnilo aj pri príležitosti rokovania Výboru pre riadenie verejnej správy (12. – 13. apríla 2012), na ktorom bola Ruská federácia hodnotená z pohľadu budovania a posilňovania kapacít, ktoré majú prispieť k efektívnej, dôveryhodnej, inovatívnej a transparentnej verejnej správe. Osobitný dôraz bol kladený na boj proti korupcii a súdnictvo. Napriek viacerým výhradám zo strany členských krajín na pretrvávajúce problémy v oblasti vymožitelnosti práva a dôslednej implementácie „rule of law“, **členské krajiny vyjadrili vstupu Ruska do OECD podporu s tým, že časový rámec prístupových rokovaní má plne v rukách ruská strana**.

Iné aktivity OECD

OECD sa aktívne zúčastnila na **6. svetovom fóre o vode v Marseille** (12. – 17. marca 2012). Organizáciu tu zastupovali generálny tajomník A. Gurría a skupina expertov pre oblasť vody v rámci horizontálneho programu OECD pre vodu, ktorí aktívne vystúpili vo viacerých odborných paneloch a diskusiách na vysokej úrovni. OECD okrem toho v Marseille organizovala alebo sa organizačne spolupodieľala na viacerých sprievodných podujatiach zameraných predovšetkým na efektívne a trvalo udržateľné financovanie v oblasti vody. Jednou z hlavných aktivít organizácie v Marseille bolo zverejnenie publikácie *„Meeting the Water Reform Challenge“*, ako aj kapitoly venovanej vode v Environmentálnom výhlade OECD do roku 2050. OECD je priekopníkom hlavne v analýzach zameraných na vysokú ekonomickú hodnotu vody. K doterajším „2T“ (taxes and transfers), OECD doplnila tretie „T“ (tariffs), týkajúce sa produkčných cien vody, čo je významný pokrok z pohľadu oceňovania vody.

Rozhovor s...

**pracovníčkami
Depozitnej knižnice OECD v Bratislave
Máriou Harachovou a Ivetou Molnárovou**

Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky získalo štatút Depozitnej knižnice OECD v roku 2001.

Čo je úlohou depozitnej knižnice vo vzťahu k OECD a čo svojim užívateľom ponúka?

Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky sa uchádzalo o členstvo v programe depozitných knižníc OECD po prijatí Slovenska za člena OECD. Po získaní štatútu v roku 2001 a slávnostnom otvorení Depozitnej knižnice OECD v marci 2002 začala knižnica slúžiť širokej odbornej verejnosti. Jej poslaním je získavanie, spracovávanie, uchovávanie, a najmä sprístupňovanie publikácií OECD používateľom.

Depozitný fond obsahuje základné dokumenty OECD, monografie, štatistické prehľady, výročné správy, štúdie, konferenčné materiály a periodiká, ktoré odrážajú medzinárodný vývoj, zmeny v ekonomickej a sociálnej oblasti, životnom prostredí, výskume, legislatíve apod. Depozitná knižnica získava tento fond, ktorý je v anglickom jazyku, bezplatne. Registrovaným používateľom centra je k dispozícii v študovni špeciálnej literatúry, kde je rozdelený do 33 tematických skupín s možnosťou voľného výberu. Používatelia ho študujú prezenčne.

Pri príležitosti zriadenia depozitnej knižnice sme do knižničného fondu centra získali aj dokumenty OECD z tzv. kvóty ministerstva, určenej pre Slovenskú republiku. Podstatnú časť fondu, t. j. asi 1200 knižných jednotiek tvorí zbierka publikácií a vybraných periodík, ktoré centrum prebralo z Ministerstva zahraničných vecí SR v roku 1998. Následne sa začalo s budovaním fondu z vybraných publikácií získavaných priamo z OECD v Paríži. Všetky tieto publikácie si registrovaní používatelia centra môžu vypožičiavať absenčne.

<p>Čo centru prinieslo členstvo v programe depozitných knižníc OECD?</p>	<p>Depozitná knižnica OECD dopomohla centru k poskytovaniu komplexnej informačnej podpory vedy na Slovensku spoločne s inými nástrojmi a službami, ktoré vedeckej komunite poskytujeme: podujatia zamerané na popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti, informačné systémy zamerané na vedu, registre publikačnej činnosti vedeckých pracovníkov a ich kvalifikačných prác a dizertácií, antiplagiátorský systém, podpora transferu technológií, ochrana práv duševného vlastníctva a i. Na základe členstva v programe depozitných knižníc OECD sme sa stali predplatiteľmi elektronickej knižnice OECD – OECDiLibrary, ktorú naši registrovaní používatelia môžu používať bezplatne vo všetkých študovniach nášho centra, ale aj prostredníctvom vzdialeného prístupu. Vzdialený prístup do OECDiLibrary a ďalších licencovaných e-zdrojov majú možnosť získať aj neregistrovaní používatelia centra po uhradení ročného poplatku za vzdialený prístup a obdržaní prístupových údajov. Prostredníctvom OECDiLibrary majú používatelia online prístup do všetkých publikácií a štúdií od roku 1998, štatistik približne od roku 1960, a to z OECD, Medzinárodnej energetickej agentúry, Agentúry pre jadrovú energiu, Rozvojového centra OECD a Medzinárodného dopravného fóra. Online knižnica umožňuje svojim používateľom získať plnotextové dokumenty v predstihu minimálne 6 týždňov pred ich tlačeným vydaním.</p>
<p>Nakoľko je depozitná knižnica využívaná expertnou komunitou na Slovensku? Čo by sa dalo urobiť pre jej lepšiu využiteľnosť?</p>	<p>Depozitná knižnica OECD obsahuje špecializovaný fond publikácií, a preto nepredpokladáme, že ju bude využívať široká verejnosť. Expertná komunita ju však využíva, ak aj nie priamo v študovni centra, tak cez vzdialený prístup. I keď musíme priznať, tešilo by nás, keby záujemcov bolo viac. Preto sme sa vždy snažili o jej spopularizovanie. V minulosti (do konca roku 2010) sme na predstavovanie nových publikácií vo fonde depozitnej knižnice, ale aj diania v OECD, využívali naše elektronické periodikum e-Monitor, ktoré pravidelne prinášalo informácie o aktuálnych udalostiach a podujatiach OECD vo všeobecnosti, ale aj v súvislosti so Slovenskom. Prostredníctvom krátkeho abstraktu a vizualizácie obálky publikácií sme v tomto periodiku informovali o nových monografiách a periodikách vo fonde depozitnej knižnice. Hoci z organizačných dôvodov sme vydávanie e-Monitora zastavili, novinky depozitnej knižnice stále predstavujeme prostredníctvom odborného blogu. O fonde a službách depozitnej knižnice, internetových informačných zdrojoch OECD informujeme aj na našej webovej stránke www.cvtisr.sk. Publikácie sa snažíme predstavovať prostredníctvom výstaviek, napr. v rámci Týždňa slovenských knižníc. Využívame ich aj pri pravidelných podujatiach „Veda v centre“, organizovaných našim centrom za účelom popularizácie vedy, kde slúžia účastníkom ako doplnkové informačné zdroje ku konkrétnym témam podujatí. Návštevníci a naši používatelia majú vo vestibule a v študovniach k dispozícii letáky o všetkých depozitných knižniciach Centra vedecko-technických informácií SR.</p> <p>Samozrejme, robiť sa dá vždy viac a lepšie. V blízkej budúcnosti plánujeme pripraviť leták, v ktorom predstavíme elektronickej knižnici OECDiLibrary – jej štruktúru, tematické zameranie, možnosti prístupu. Vhodnými by boli aj krátke semináre o fonde depozitnej knižnice a online informačných zdrojoch s predstavením vybraných publikácií a prezentáciou OECDiLibrary. Chceli by sme nadviazať na našu dávnejšiu propagáciu depozitnej knižnice prostredníctvom médií, predovšetkým odbornej tlače a uverejniť príspevky v periodikách ITlib, Informačné technológie a knižnice a Bulletin SAK.</p> <p>Na záver si dovoľíme vyjadriť názor, že informačné zdroje obsiahnuté v tlačených publikáciách OECD, ako aj v online zdrojoch OECDiLibrary, patria k najspoľahlivejším porovnávacím údajom, zaslúžili by si teda väčšiu propagáciu aj zo strany vydavateľov a kompetentných orgánov. Ocenili by sme propagačné materiály alebo zorganizovanie podujatí, na ktorých by sa odprezentovala, a tým aj spropagovala, OECDiLibrary verejnosti. Pracovníci depozitných knižníc OECD by určite uvítali, keby získali zopár „externých“ podnetných nápadov ako zefektívniť svoju prácu, prípadne, aby mali k dispozícii odborné fórum, kde by si mohli vymieňať svoje skúsenosti.</p>

Dávame do pozornosti

na mesiace jún a júl 2012:

2. jún	- Ľubl'ana, zverejnenie Hodnotenia environmentálnej výkonnosti Slovinska – SR ako hodnotiteľ
12. – 15. jún	- Paríž, zasadnutie Pracovnej skupiny pre boj proti korupcii – hodnotenie SR v rámci fázy 3 – plnenie odporúčaní protikorupčného dohovoru OECD a implementácie legislatívy
13. – 14. jún	- Paríž, zasadnutie Riadiacej rady IEA
18. – 22. jún	- Paríž, Okrúhly stôl „Roundtable on Corporate Responsibility“ a Výročné zasadnutie národných kontaktných bodov (NCP)
19. – 21. jún	- Podgorica (Čierna Hora) – Seminár OECD „Podpora budovania konkurencieschopnosti v sektore čerstvého ovocia a zeleniny“ – seminár bol finančne podporený z mechanizmu spoločných projektov SR a OECD v roku 2011
18. – 19. jún	- Los Cabos (Mexiko), samit Skupiny G20
20. – 21. jún	- Rio de Janeiro, Konferencia Organizácie spojených národov pre trvalo udržateľný rozvoj Rio+20
3. júl	- Paríž, ekonomické hodnotenie Portugalska – SR ako hodnotiteľ

Anotácie k publikáciám OECD

Stála misia začala koncom roka 2011 spracúvať **krátku informáciu s anotáciami vybraných, pre Slovensko relevantných publikácií OECD**. Anotácie je možné nájsť na webovej stránke MZV SR (www.mzv.sk) v časti SR v OECD a preklikáte sa na ne aj cez stránku našej stálej misie (www.oecdparis.mfa.sk). Publikácie, o ktorých v anotáciách informujeme, je možné objednať priamo zo stránky OECD. Tiež sú dostupné v Depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk). Elektronický formát publikácií si môžu zamestnanci verejnej správy stiahnuť aj z interného komunikačného systému OECD nazývaného Olis alebo Olisnet.

Krátky slovník pojmov OECD

¹Skupina G77 je najväčšia medzivládna organizácia rozvojových krajín v systéme Organizácie spojených národov, ktorá združuje 77 rozvojových krajín signatárov „Konferencie OSN pre obchod a rozvoj (UNCTAD)“. Skupina G77 sa zameriava na presadzovanie spoločných ekonomických záujmov a zvýšenie spoločných negociačných schopností členských krajín v oblasti kľúčových ekonomických otázok a podpory rozvojovej spolupráce juh-juh.

Pozn.: Vysvetlenie niektorých ďalších základných termínov a skratiek používaných v OECD nájdete na internetovej stránke našej stálej misie v časti „Krátky slovník pojmov OECD“ (www.oecdparis.mfa.sk)

*Autorský tím – kolektív stálej misie:
Ingrid Brocková, veľvyslankyňa, Iveta Hricová, Peter Lach, Martin Líner, Matej Dostál,
Martina Kobilicová, Kristína Gendová Ruzsíková*

Edičné spracovanie: Kristína Gendová Ruzsíková

*nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla – 18.5.2012)*

*Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD
Tel: 0033 1 56 26 50 90
oecd.paris@mzv.sk*

www.oecdparis.mfa.sk
www.oecd.org

Členské krajiny OECD: Austrália, Belgicko, Česká republika, Čile, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Island, Izrael, Írsko, Japonsko, Južná Kórea, Kanada, Luxembursko, Maďarsko, Mexiko, Nemecko, Nový Zéland, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, USA.